

Handreiking Veilig Thuis medewerkers publiekscampagne vechtscheidingen

Omschrijving campagne

Eind januari zal in navolging van de campagne 'voor een veilig thuis' een radiocampagne starten om omstanders van een vechtscheiding bewust te maken van de rol die ze kunnen spelen in een vechtscheidingssituatie. In de campagne wordt geadviseerd om te praten met de ouders, of met kinderen en te proberen de strijd te verzachten. Binnen de campagne wordt ook verwezen naar Veilig Thuis.

Omschrijving doelgroep

De doelgroep van de campagne zijn omstanders en betrokkenen die zich in het netwerk van het gezin bevinden. Met name vrienden en familie.

Doelen van de campagne

Het eerste van de campagne is omstanders ervan bewust maken dat ze in een vroeg stadium van een scheiding en gescheiden ouderschap een de-escalerende rol kunnen spelen door ouders inzicht te geven in hun handelwijze en dat omstanders het welzijn kunnen vergroten door steun te bieden aan de ouders en kinderen. In een later stadium van een vechtscheiding en conflictueus gescheiden ouderschap is het doel omstanders ervan bewust te maken dat ze een rol kunnen spelen in het verminderen van de conflicten en de doorverwijzing naar professionele hulp.

Mogelijkheden

- *Omstanders kunnen de situatie bespreken met familie en vrienden*

Achtergrond:

Omstanders hebben soms het idee dat ze zich er beter buiten kunnen houden, of niets kunnen betekenen voor het gezin.

Mogelijk advies:

Juist omstanders kunnen iets betekenen voor de situatie, door niet aan te zetten tot strijd, maar wel tot steun te zijn. Wanneer omstanders de situatie bespreken met familie en vrienden en eventueel ook met de ouders en kinderen, kan gezamenlijk gezocht worden naar oplossingen, of kan afgesproken worden op welke manier steun geboden kan worden. Omstanders kunnen zichzelf, of de ouders/kinderen de vraag stellen: Hoe kan ik je helpen?

- *Omstanders kunnen steun bieden aan ouders, maar tegelijkertijd, respectvol, ondersteunend en neutraal blijven in het conflict.*

Achtergrond:

Als een van beide ouders de andere ouder afwijst kan ook het kind zich afgewezen voelen. Als ouders zich gesteund voelen, kunnen ze ook beter steun geven aan het kind.

Mogelijk advies:

Wanneer omstanders in gesprek met de ouders wel begrip tonen en het verdriet erkennen, maar niet mee gaan in de beschuldigingen naar de andere ouder toe. Daarbij kunnen omstanders hulp aanbieden door te vragen wat ze voor het gezin kunnen betekenen. Ouders worden zo ondersteund in hun handelen zonder dat het conflict verder escaleert. Hierdoor zullen ouders ook eerder in staat zijn om een kind te ondersteunen.

- *Omstanders kunnen zelf steun bieden aan het kind*

Achtergrond:

Verdriet, boosheid, en verwarring kunnen leiden tot strijd tussen ouders. Dit zorgt er soms voor dat het kind zich niet meer gehoord voelt.

Mogelijk advies:

Wanneer omstanders aanbieden iets leuks te gaan doen met het kind, is het kind even weg uit de spanningen. Verder kunnen omstanders in gesprekken vragen hoe het kind zich voelt, hoe het denkt over de situatie of specifieke onderdelen daarvan en hoe het kind denkt dat het beter kan. Dit kan kinderen het gevoel geven dat ze weer gehoord worden en bij iemand terecht kunnen.

- *Omstanders kunnen gesprekken voeren met ouders waarin ze ouders bewust maken van de belevingswereld van het kind.*

Achtergrond:

De strijd tussen partners en de angst deze strijd te verliezen, vraagt soms zoveel energie van de ouder dat de opvoeding van het kind in de verdrukking komt.

Mogelijk advies:

Wanneer omstanders in gesprekken met ouders de aandacht steeds verleggen naar hoe de situatie voor het kind is, of hoe het kind zich zal voelen, kan de ondersteuning die ouders bieden aan het kind vergroot worden. Dit kan ook bereikt worden door de ouders te wijzen op de negatieve signalen die ze zien of horen bij het kind. Hier moet echter wel voorzichtig mee omgaan worden, ouders kunnen zich aangevallen voelen. Omstanders kunnen dan de ouders duidelijk maken dat slechts de stem van het kind gedeeld wordt en dat ze niet proberen 'een betere ouder te zijn', die 'het kind gaat redden'. Het is dan goed om uit te dragen dat je weet dat ouders van hun kinderen houden, maar dat de scheiding zwaar is.

- *Omstanders kunnen mogelijk invloed uitoefenen op het verzachten of stoppen van het conflict.*

Achtergrond:

De conflicten in de thuissituatie zijn vaak schadelijk voor het kind.

Zelfs als ouders het idee hebben dat ze juist in belang van het kind handelen, is het belang van een stabiele thuissituatie zonder conflict soms groter dan het belang van de uitkomst waar voor gestreden wordt.

Mogelijk advies:

Wanneer omstanders de ouders erop wijzen dat het niet altijd raadzaam is de gang naar de rechter te maken, omdat juridische procedures vaak niet leiden tot een definitieve oplossing van het conflict, komen er misschien minder conflicten in de thuissituatie. Omstanders kunnen proberen te zoeken naar harmonie tussen partijen. Omstanders kunnen een mediationtraject adviseren, omdat deze wel constructief zoekt naar een duurzame oplossing voor iedereen en deze de onderlinge samenwerking vergroot. Voor kleinere verschillen van mening kunnen omstanders aanraden het erbij te laten.

Omstanders kunnen ouders erop wijzen dat een conflictvrije situatie soms beter is voor het kind en de ouder dan de uitkomst die in het specifieke verschil van mening wordt nagestreefd. Hierbij moeten omstanders zich wel bewust zijn dat het lang niet altijd mogelijk is voor omstanders om invloed uit te oefenen. Soms is een conflict al zo ver geëscaleerd dat er niet geluisterd wordt.

- *Omstanders kunnen een rol spelen in de doorverwijzing naar professionele hulp.*

Achtergrond:

De conflicten van geëscaleerde vechtscheidingen zijn vaak zo hardnekkig dat betrokkenen niet langer zelf tot een oplossing kunnen komen.

Mogelijk advies:

Wanneer omstanders inzien dat een conflict niet langer op eigen kracht tot een oplossing komt, kunnen omstanders de ouders adviseren professionele hulp in te schakelen. Veilig Thuis kan verwijzen naar de juiste hulpverlening in de regio.

Melding

Naar aanleiding van het 'VNG-handelingsprotocol Veilig Thuis' kan overgegaan worden tot een melding.

Meer informatie

Op de campagnewebsite www.vechtscheiding.nl staat informatie over het voorkomen van een vechtscheiding.

Sinds november 2014 is de methode complexe scheidingen van Jeugdzorg Nederland uit. Hierin vindt u een uitgebreid overzicht van de theoretische achtergronden rondom het thema complexe scheidingen.